قار لەيلىسى
كارتون قەلئەسى

بالىلار ناخشىلىرى قەلئەسى

گۈزەل يايلاق

يۈ ۋېنشېڭ ئەسەرلىرى

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت ـ فوتو سۈرەت نەشرىياتى
شىنجاڭ ئېلېكترون ئۈن ـ سىن نەشرىياتى

责任编辑：雄卡尔江·库尔班
责任校对：古丽巴哈尔·托合塔木
装帧设计：热依汗古丽·依不拉音

儿歌城堡
美丽的草原（维吾尔文）
于文胜 著

新疆美术摄影出版社
新疆电子音像出版社 出版
乌鲁木齐市西虹西路36号 邮政编码：830000
（出版物研发营销中心 电话：0991-7910393）
新疆新华书店发行 新疆新华华龙印务有限责任公司印刷
787 mm×1092 mm 32开 2.125印张
2008年12月第1版 2009年1月第1次印刷

ISBN 978-7-80744-547-0 定价：6.20元

مەسئۇل مۇھەررىرى: شۆھرەتجان قۇربان
مەسئۇل كوررېكتورى: گۈلباھار توختەم
مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: رەيھانگۈل ئىبراھىم

بالىلار ناخشىلىرى قەلئەسى

گۈزەل يايلاق

ئاپتورى: يۈ ۋېنشېڭ

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت - فوتو سۈرەت نەشرىياتى
شىنجاڭ ئېلېكترون ئۈن - سىن نەشرىياتى نەشر قىلدى
ئۈرۈمچى شەھىرى شىخۇڭ غەربىي يولى №36 پوچتا نومۇرى: 830000
(تارقىتىش بۆلۈم تېلېفونى: 7910393 - 0991)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى تارقاتتى
شىنجاڭ شىنخۇا خۇالۇڭ مەتبەئەچىلىك شىركىتىدە بېسىلدى
فورماتى: 787mm × 1092mm 1/32 باسما تاۋىقى: 2.125
2008 - يىلى 12 - ئاي 1 - نەشرى 2009 - يىلى 1 - ئاي 1 - بېسىلىشى
ISBN 978-7-80744-547-0
باھاسى: 6.20 يۈەن

مۈندەرىجە

گۈزەل يايلاق 1

بوۋام ئاتلىق قوي باقار 2

سوۋغا 3

ئورمان ناخشىسى 4

قارلىغاچ 5

بىلىش كېرەك 6

نېمىشقا؟ 7

كۆمۈرنىڭ بايانى 8

بۈغدا كۆلى 9

دەريا سۈيى 10

كۆۋرۈك 11

سۈۋادانىنىڭ جاۋابى 12

مېتېئورىتنىڭ تاشقا ئېيتقىنى 13

چۈجە خورازلار 14

سۈرەت ئاپپاراتى 15

دورىمايمەن قۈش بالىلىرىنى 16

مېكىيانچاق تۈخۈم تۈغدى 17

ئورمان 18

كۈز ياپراقلىرى 19

سىم۔ سىم يامغۈر 20

چوڭ ئاق غاز 21

بىر گۈل باركى 23

دېڭىز دولقۈنى 24

كۆۋرۈك 25

كۆچەتلەر 26
كىچىك دوستلار ھىممىتى 27
ھەسەل ھەرىسىگە 28
ئالا كۈچۈك 29
بۇلۇتلار 30
كىرپە 31
خېمىر قونچاق 32
سىم-سىم يامغۇر 33
ئۇياتسىز ئۆچكە 34
يامغۇر........................... 35
كۈلكىلىك ئەينەككە........................... 36
شارقىراتما........................... 37
مۇز گۈللىرى........................... 38
رەڭلىك قەلەملەر........................... 39
دادامنىڭ بولقىسى........................... 40
قىش بوۋاينىڭ جازاسى........................... 41
گۈلزار ناخشا ماكانى........................... 42
ياستۇقۇم........................... 43
ئاپتاپپەرەس........................... 44
شامال........................... 45
ئوبدان بالا........................... 46
توز........................... 47
كۈچ - بىرلىكتە........................... 48

سۈپۈرگە يۇلتۇز 49
يۇلتۇزلار 50
تاماق تاللىماڭ 51
ئەخمەت تاغقا ياماشتى 52
قىش پەسلىدە دەرەخكە 53
قوزىچاق 54
ھەسەن ـ ھۈسەن 55
ئەينەك 56
ئاي ھەدە 57
سېرىق ياپراقلار 58
پەسىل ناخشىسى 59
يەلكەن 60

گۈزەل يايلاق

گۈزەل يايلاق، گۈزەل يايلاق،
ئوخشار گويا گىلەمگە.
سان ـ ساناقسىز گۈل ـ چېچەكلەر
تاشلار ئاڭا كۆلەڭگە.

توپ ـ توپ سېمىز كالا ـ قويلار،
ئۈندا خۈشال يايلايدۇ،
ئاتىلارنىڭ قامچىسىدىن
گۈزەل ناخشا ياڭرايدۇ.

بوۋام ئاتلىق قوي باقار

كۆك ئاسماندا ئاق بۇلۇتلار ئەگىيدۇ،
توپ - توپ قويلار يايلاقلاردا سەگىيدۇ.
قويلار ئوخشار كۆكتىكى ئاق بۇلۇتقا،
ئاق بۇلۇتتەك تۇتىشىدۇ ئۇپۇققا.
بوۋام ئاتلىق ھەيدەپ ماڭار ئۇپۇقنى،
شامال ھەيدەپ ماڭغان كەبى بۇلۇتنى.

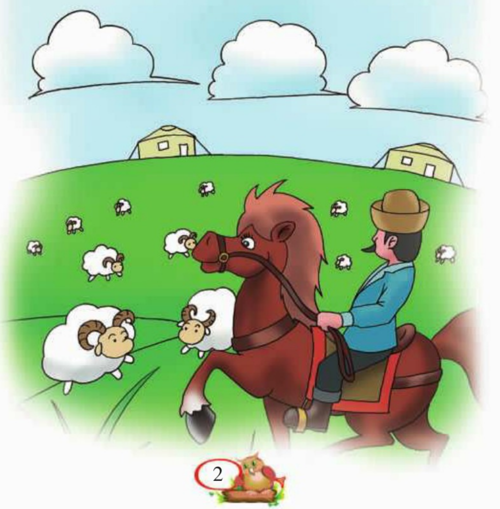

سوۋغا

كىچىككىنە كۆچىتىم يېشىل ياپراق چىقىرىپ،
تاڭ نۇرىدا تاۋلاندى سوزۇپ ماڭا بوينىنى.
قويدەك ئاپئاق بۇلۇتلار ئۇزۇپ ئوينار ئۇستىدە،
سوۋغا بولۇپ ئۇ ئاچتى ماڭا باهار قوينىنى.

نېمە سوۋغا قىلسام خوپ گۇزەل باهار ئاچامغا،
بولدى، بولدى، چۇشەندىم ئېسىل سوۋغا دېگەننى.
ماڭدىم دەرهال ئوتاشقا، سۇغىرىشقا كۆچەتنى،
ئېلىپ دەرهال قولۇمغا چېلەك بىلەن كەتمەننى.

ئورمان ناخشىسى

قۇشقاچلار ۋىچىرلايدۇ،
باھار باشلاپ شاخلارغا.
شاخلار يېشىل كىيىنىپ،
بوي سوزار يىراقلارغا.

ئېرىقلار شىرىلدايدۇ،
يىلتىزلارغا جان بېرىپ.
دەرەخلەر ئېگىزلەيدۇ،
ياپراقلارغا قان بېرىپ.

سۇلار ئاقىدۇ سايدا،
ئىككى يېقى گۈل - چىمەن.
قۇشلار سايرار شادىمان،
بالىلىرى بەك تىمەن.

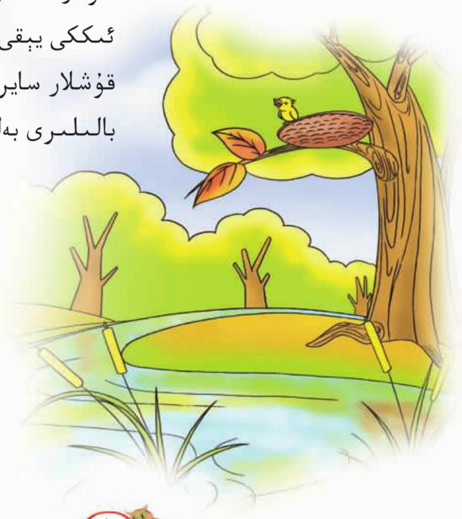

قارلىغاچ

قارلىغىچىم كەلدى ئۇزاق يول يۇرۇپ،
كىچىككىنە قايچىسىنى كۆتۇرۇپ.
ئۇيان ئۇچتى- بۇيان ئۇچتى مۇكىدەك،
ئۇنداق كېسىپ- بۇنداق تىكىپ پۇتكۇزدى،
باھار ئۇچۇن بەكمۇ رەڭدار بىر كۆڭلەك.

ھەي قارلىغاچ، قارلىغىچىم، ئۆتۇنەي،
ئۆگىتىپ قوي ماڭا كىيىم تىكىشنى.
مۇئەللىمنىڭ كىيىملىرى كونىراپ،
رەڭگى ئۆڭگەن، مەن ئويلىدىم يېڭىدىن.
ئاڭا بىرقۇر كىيىم تىكىپ بېرىشنى.

بىلىش كېرەك

قانىتى بار نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى،
ئۇچالىشى ناتايىندۇر ئاسماندا.
ئىشەنمىسەڭ تۆگىقۇشقا قاراپ باق،
يەردە چاپار قانىتىنى قاققاندا.

بەزىلەردە ئۆتكۈر مېڭە تۇرۇپمۇ،
پۈتۈن كۈننى ئويۇنغىلا ئاتايدۇ.
بىلىش كېرەك: يوقتۇر ياخشى ئاقىۋەت،
ئويۇن بىلەن ھېچكىم روناق تاپمايدۇ.

نېمشقا؟

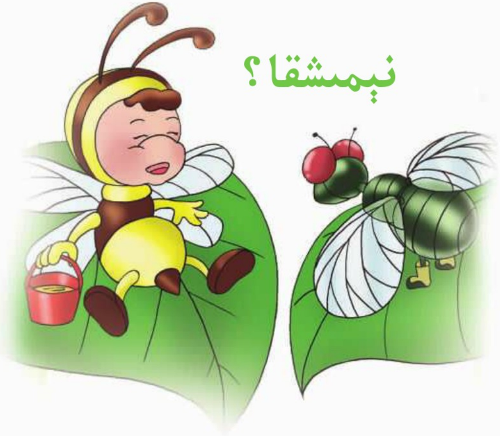

سوراپ قالدى بىر چىۋىن بال ھەرىدىن گىڭشلداپ:
«جاۋاب بەرگىن، جامائەت ساڭا ئامراق نېمىشقا؟
نېمە ئۈچۈن ھەممىسى ئۇرار مېنى كۆرگەن ھامانلا،
تۇتۇش قىلار ئالدىراپ پالاق بىلەن ئۇرۇشقا؟»
بال ھەرىسى چىۋىنگە جاۋاب بەردى مۇنداق دەپ:
«چۈنكى مېنىڭ دوستلىرىم
گۈل ـ گىياھتۇر، چېچەكتۇر.
سېنىڭ بولسا ئەڭ مەينەت،
ئەخلەت، گەندە، تېزەكتۇر.»

كۆمۈرنڭ بايانى

مەيلى مېنى قارا دەپ سۆكسۇن،
مەيلى مېنى كۆرۈمسز دېسۇن،
ئاڭلمايمەن بۇنداق گەپلەرنى،
خسلتمنى كۆيگەندە كۆرسۇن.
مېنى سېلپ ئوچاققا ـ پېچقا،
يالقۇنمدن كۈچۈمنى كۆرسۇن،
توڭلغانلار ھۇزۇرنى سۇرسۇن.

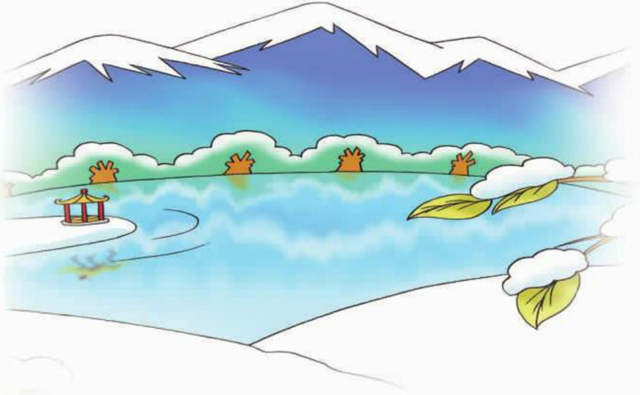

بۇغدا كۆلى

ئەكس ئېتەر رىۋايەتلەردە،
چىرايىڭنىڭ نۇرلۇق تەسۋىرى.
چۈنكى سەن ——
ھاۋا ئانىنىڭ ئەينىكى ئەسلى.

سەن تارىختىن قالغان بۈيۈك كۆل،
يۇرتىمىزغا خالدەك ياراشقان.
ئەل سۆيۈنۈپ كەلگەن سېنىڭدىن،
شۇڭا سېنى ئەينەك ئاتاشقان.

دەريا سۇيى

سوراپ كۆردۈم دەريا سۇيىدىن:
نېمە ئۈچۈن
سۇرىسەن مۇنداق شادلىقتىن ھۇزۇر؟
جاۋاب بەردى: «چۈنكى مەن ئەلگە
توك يارىتىپ، بېرەلەيمەن نۇر.»

سوراپ كۆردۈم دەريا سۇيىدىن:
«توختىمايسەن نېمىشقا ھەرئان؟»
جاۋاب بەردى: «ئېتىزغا بېرىپ،
بەرمەكچىمەن مايسىلارغا جان.»

كۆۋرۈك

كۈن بويى بېلىڭنى ئەگمەي تۇرسەن،
ساناقسىز كارۋانغا ئۆتەڭ بولسەن،
ھارمامسەن، كارۋاننىڭ ھارماس يولى سەن؟

— ھارىمەن، ھارغىنلىق ھەممىگە ئوخشاش،
ھارساممۇ بېلىمنى پەقەت ئەگكۈم يوق،
ئېگىلىپ نامىمنى خاراب ئەتكۈم يوق.

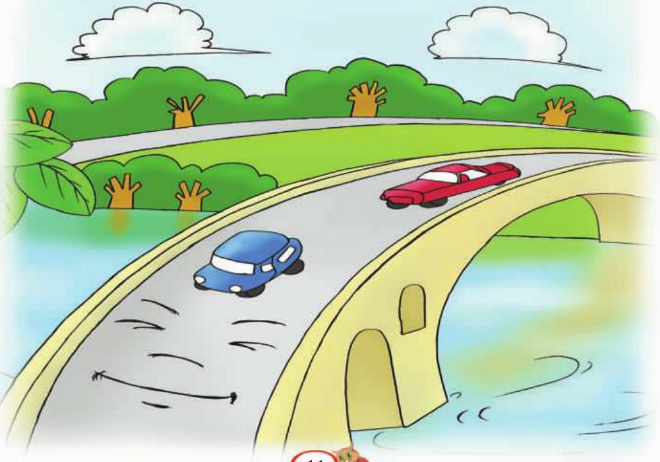

سۇۋادانىنىڭ جاۋابى

سوراۋەردىڭ: «سەن نېمانچە ئېگىز ؟» دەپ،
ئۆرلەۋاتسام كۆك ئاسمانغا تەلپۈنۈپ.
سوراۋەردىڭ: «سەن نېمانچىلا تۈز ؟» دەپ،
ئەسقاتسام دەپ ياشاۋاتسام يەلپۈنۈپ.
سورىمىغىن يەنە: «نېچۈن يېشىل ؟» دەپ،
ئۆسكەن تۇرسام چىن دىلىمدىن يەر سۆيۈپ.

مېتېئورىتنىڭ تاشقا ئېيتقىنى

مەنمۇ بىر چاغ ئەسلىدە،
خۇددى ئوخشاش سىلەرگە.
بىر تاش ئىدىم يوق ھېچ نام،
پەقەت ئاسمان قەھرىدە.

نۇردىن سىزىق تارتقاچقا،
قارايدىغان بولدى ئەل،
ماڭا باشقىچە تامام.

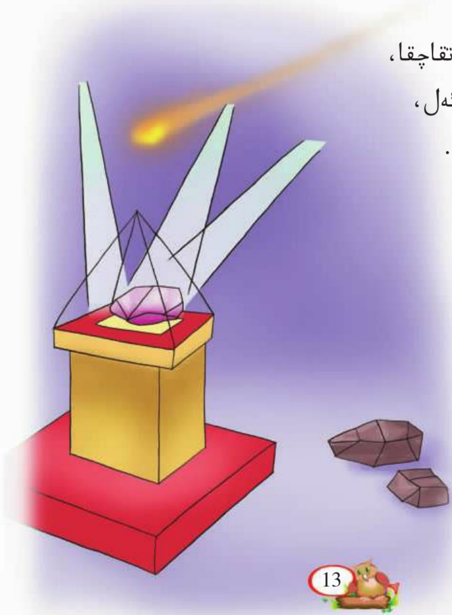

چۈجە خورازلار

كىچىك ئىككى چۈجە خوراز،
سوقۇشماقتا قىزىرىشىپ،
يىقىلىپ - قوپۇپ قىلىپ چېلىش.

يۈز - كۆزىنى قانغا بوياپ،
پەقەت بىر تال دان ئۈچۈنلا،
لازىممىدى شۇنچە قىلىش؟

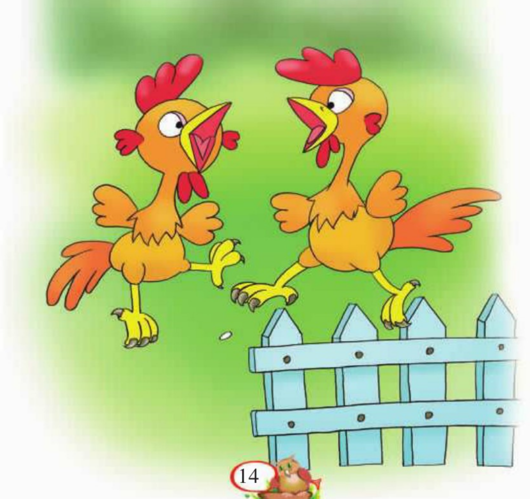

سۈرەت ئاپپاراتى

تاغ ۋارقىرار:
«مەن چوڭ!» دەپ،
دېڭىز شارقىرار:
«مەن چوڭ!» دەپ.

مەن ئېيتتىمكى:
«تالاشمىساڭلار!
‹تىرىق› قىلىپ تارتسام ئىچىمگە،
ھەر ئىككىڭلار كىچىك بولۇپ،
نېگاتىپقا
سىغدىڭلار تەڭلا.

دورىمايمەن قۇش باللىرىنى

سۆگەتتىكى ئۇۋىدا بىر توپ
قۇش باللىرى ئىڭراپ ياتىدۇ.
ئانىسىنى توۋلاپ ھەر دائىم،
«يەم بەر!» دەپلا ئېغىز ئاچىدۇ.

ئۆگەنمەيمەن ئۇلاردىن ھەرگىز،
مۇنداق ئوسال تەييارتاپلىقنى.
ھەمدەم بولۇپ ئۆي ئىشلىرىغا،
ئۆگىنىمەن ھالال - پاكلىقنى.

مېكىيانچاق تۇخۇم تۇغدى

ۋاق - ۋاق - ۋاق،
ۋاق - ۋاق - ۋاق،
تۇخۇملىدى مېكىيانچاق.
بۇ قېتىم ئېلىپ نۆۋەت.
يىغىۋەرسەم تۇخۇمنى،
بولۇپ قالدى بىر سېۋەت.

سوۋغا قىلدىم مومامغا،
بۇ تۇخۇمنىڭ ھەممىنى.
توخۇملارنى يەپ مومام،
تىكلەپ قالدى قەددىنى.

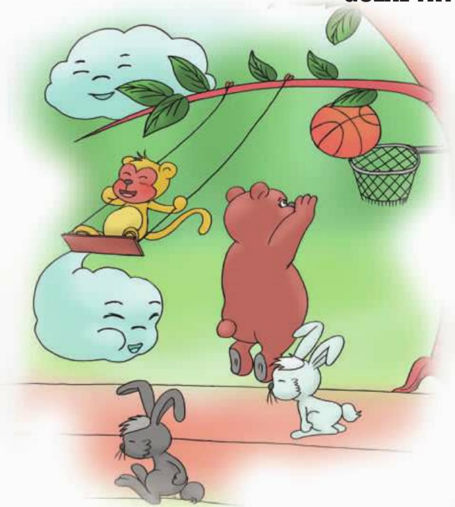

ئورمان

ئورمان گويا تەنھەرىكەت
مەيدانىكەن باشقىچە.
مايمۇن تورنىڭ ئوينىسا،
تىيىن سەكرەر قاشقىچە.

توشقان يۈگۈرۈش يولىدا،
ئېيىق بولسا ئوينار توپ.
شامال بىلەن بۇلۇتمۇ
كېلىشتى خۇشال بولۇپ.

كۈز ياپراقلىرى

تاڭ سەھەردە ئىشىك ئېچىپ، قارىسام مەن ھويلىغا،
پۈتكۈل ھويلا كۆمۈلۈپتۇ ئالتۇن ياپراق قوينىغا.
دادام دېدى: «بۇ شامالدا چۈشكەن كۈزنىڭ باغىقى،
يېزىلىپتۇ ئاڭا تامام مول ھوسۇلنىڭ شادلىقى.»
تېرىپ ئالدىم تاللاپ يۈرۈپ ئەڭ چىرايلىق بىرىنى،
بىلدىم ئۇندىن مەن مومامنىڭ شادلىقىنىڭ سىرىنى.

سىم ـ سىم يامغۇر

تىك ـ تىك، تىك ـ تاك،

چىپ ـ چىپ، چىپ ـ چىپ.

كىمكىنە ئۇ

دېرىزە قاققان؟

«بۇ مەن بولىمەن،

سىم ـ سىم يامغۇرمەن.

باھار ھەدىنى

ئەينەككە چاچقان.»

چوكئاق غاز

بوينىنى سوزۇپ،
ئېيتار ئىرغاڭلاپ ئۆز ناخشىسىنى:
«غاق - غاق - غاق، غاق - غاق - غاق.
مەن قانداق گۈزەل،
نەدە بار دەيسەن،
مېنىڭكىدىن چوڭراق بىر تۇخۇم،
قېنى تېپىپ باق ...»

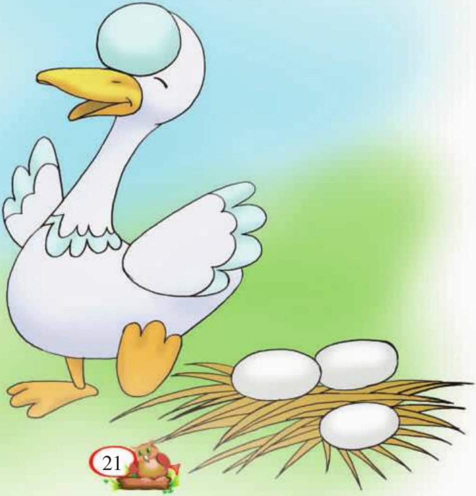

بۇ ئاق غاز يوغان،
بوينىنى سوزۇپ،
ئاشۇ گەپنى دەپ،
ماختاندى تىنماي.
بىردىن ئۈستى ئۇ،
ئاشۇدەم تامغا،
يىغلىدى شۇئان.
كاللىسىغا بىر مونەك ئۈندى،
«غاق» ساداسى تېخى بېسىلماي.

بىر گۉل باركى...

بىر گۉل باركى پۉراقسىز،
پۉتى يوقلا ماڭىدۉ.
قانداق گۉل ئۉ؟
قاراپ تۉر:

يامغۉر ياغدى،
گۉل ئېچىلدى،
چاچتى نۉر.
بىر - ئىككى - ئۉچ...
كوچىنى بىر ئېلىپ،
يالتىرىغان گۉل ئاشۉ.

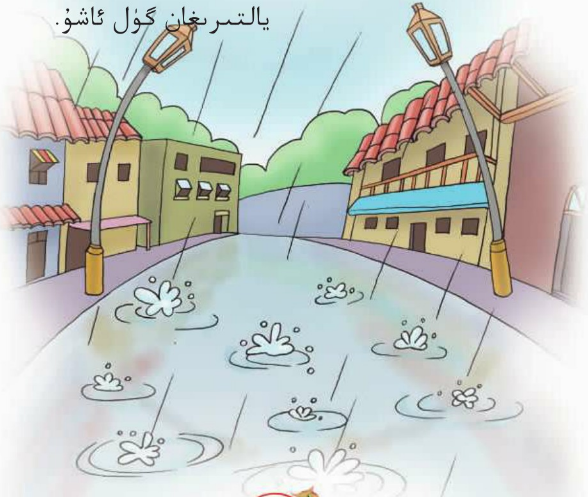

دېڭىز دولقۇنى

بىر قېتىم، يەنە بىر قېتىم،
مەيدىسىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ،
ئايلانماقچى بولىدۇ تاغقا.

بىر قېتىم، يەنە بىر قېتىم،
تىكلىنىپلا دەيدۇ: «مەن بۈيۈك»،
تىكلىنىپلا يىقىلىپ چۈشۈپ،
ئايلىنىدۇ دەرھال ماغزاپقا.

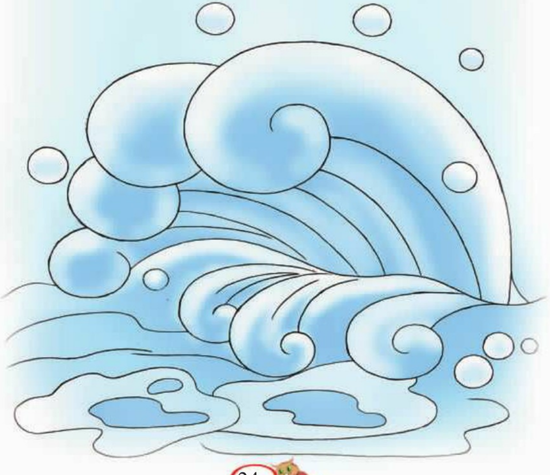

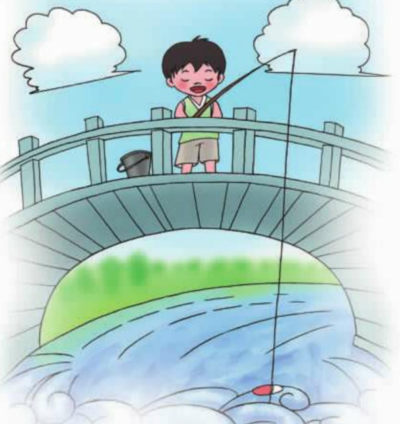

كۆۋرۈك

موماملارنىڭ ئىشىك ئالدى بىر دەيا،
ئۈستىگە چوڭ مەزمۇت كۆۋرۈك سېلىنغان.
بۇ كۆۋرۈكتىن كۆرەتتىم مەن سۇلارنى،
ھەم بېلىقنى قارمىقىمغا ئىلىنغان.
بىزنىڭ ئۆينىڭ ئالدىدىكى كوچىغا،
يوغان ئاسما كۆۋرۈك چۈشتى بىر تۇتاش.
سۇئاقمايدۇ، ماشىنىلار ئاقىدۇ،
ئۇنىڭ ئاستى بولۇپ كېتەر ئالدىراش.

كۆچەتلەر

كۆچەتلىرىم ئۆسمەكتە،
يېپىنىپ يېشىل لىباس.
كۈن نۇرىدا، شامالدا
ئۇسسۇل ئويناپ توختىماس.
سۇغىرىمەن ئۇلارنى،
قاغجىراتماي تويدۇرۇپ.
تېز چوڭ بولۇپ ئەسقاتسۇن،
قۇرۇلۇشقا لىم بولۇپ.

كىچىك دوستلار ھىممىتى

بۇلۇت خېنىم قار چېچەكى تاشلىدى،
كەڭ زېمىنغا ئاپئاق يوتقان يېپىلدى.
كىچىك دوستلار تازىلىدى قارلارنى،
ئانا يەرنىڭ ئاي جامالى ئېچىلدى.
ئاپىرىن دەپ ئەل - جامائەت بۇ ئىشقا،
ئۆزلىرىمۇ چىقىپ سەپكە قېتىلدى.

ھەسەل ھەرىسگە

— سەن چىقارغان ھەسەللەر
نىچۈن تاتلىق شۇنچىلا؟
— چۈنكى ھەردەم ئەگىيمەن،
تاتلىق چېچەك ـ گۈلنىلا.
— گۈلگە ئاشىق كېپىنەك،
بەرمەس ھەسەل نېمىشقا؟
— چۈنكى ئۇنىڭ قەلبىدە،
يالغۇزغىنا ئۆزى بار.

ئالا كۈچۈك

ئالا كۈچۈك ـ ئالا كۈچۈك،
بەك ئەدەپلىك، هوشيار ئۇ.
مېهمان كەلسە ئەڭ بۇرۇن
چىقىپ ئەھۋال سورايدۇ.

ئالا كۈچۈك ـ ئالا كۈچۈك،
ئادەم كۆرسە قاۋايدۇ.
ئىگىسىنى مېهماندىن
هېچ بىخەۋەر قويمايدۇ.
مەن ئۇنىڭدىن ئۆگىنىپ،
ياخشى بالا بولىمەن.
مېهمان كەلسە ئالدىغا،
چاي ھەم مەزە قويىمەن.

بۇلۇتلار

هاۋا ئىسسىپ، جىمىكى جان قاغجىرىغاندا،
مەردلىك بىلەن سالقىن يامغۇر تۆكەر بۇلۇتلار.
كەڭ زېمىننى يۇيار پاكىز، جاهان رەڭ ئېلىپ،
گۇل - گىياهلار هۇزۇرلىنىپ دەرهال ئويغىنار.

سوغۇق قىشتا جىمىكى جان تىترەپ تۇرغاندا،
قار چېچىكى تاشلار هارماي سېخىي بۇلۇتلار.
ئاق چېچەكلەر يوتقان بولۇپ ياپقاچ هەممىنى،
تاغۇ دالا ۋە دەريالار راهەتتە ئۇخلار.

كىرپە

سان ـ ساناقسىز تىكەن تۇرسا كىرپىجاننىڭ تېنىدە،
ئانا قانداق قۇچاقلايدۇ ئۇخلاتقاندا ئىنىدە؟
ئۇخلىتىشتا ئانىسىنىڭ قۇچاقلىشى بىھاجەت،
خورەك تارتىپ ئۇخلاۋېرەر كىرپىجانلار بىتاقەت.

خېمىر قونچاق

ئايگۈل بىر كۈن خېمىر بالا ياسىدى،
قاملاشتۇرۇپ كۆزى، بۇرنى، يۈزىنى.
چىقارمىدى ئېغىزىنىڭ ئىزىنى.
دادىسى:
«ئاغزى قېنى؟» دېدى قىسىپ كۆزىنى.
ئايگۈل دېدى: «خېمىر تۇرسا ئۆزىمۇ،
ئېغىز قويسام يەپ قويمامدۇ ئۆزىنى!»

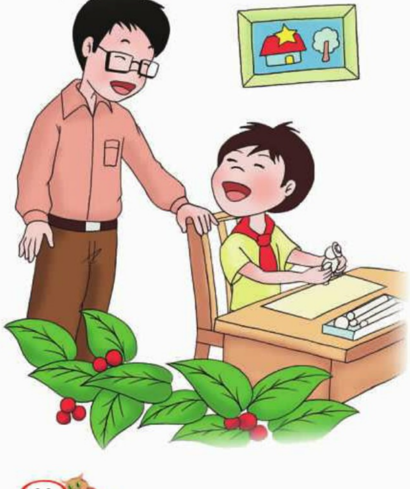

ئۇنى غىدىقلار،
گۈزەل، ياڭراق «باھار ۋالىسى»؛
ئۆز نۇرىدىن
ئالتۇن تار ئېشىپ،
چالدۇرىدۇ شامال سازچىغا،
بۇ ۋالىسنى قۇياش دادىسى.

سىم - سىم يامغۇر

سىم - سىم يامغۇر —
بۇلۇت ھەدىنىڭ
يەرگە چاچقان ئاھاڭ نوتىسى؛
يېزىۋالار ئۇنى زېمىنىنىڭ
تەشنا بولۇپ تۇرغان توپىسى.

ئۇياتسز ئۉچكە

چوڭ بر تۇتام ئاق ساقلى تۇرۇپمۇ،
ئۉچكە دېگەن پەقەت نومۇس قلمايدۇ.
برنەچچە تال كۉك بېدنى كۉزلەپلا،
باللارنى «ئانا!» دەپلا توۋلايدۇ.

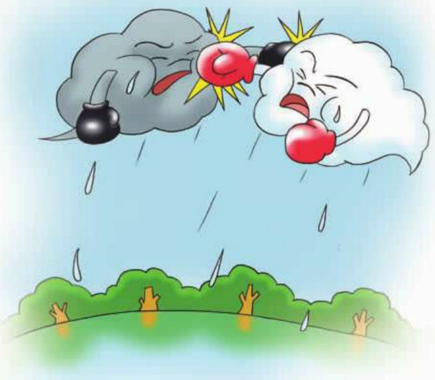

يامغۇر

ئاق بۇلۇتلار، قارا بۇلۇتلار
كەڭ ئاسماندا تىنماي ئۇرۇشتى.
گۈلدۈرلىشىپ، تارتىشىپ نەررە،
بىر - بىرىنى تازا قويۇشتى.

ئاق بۇلۇتنىڭ يۈزى كۆكىرىپ،
قارىسىنىڭ بۇرنى پۈكۈلدى.
كېيىن پۇشمان قىلىشتى بولغاي،
تارام - تارام يېشى تۆكۈلدى.

كۆلكىلىك ئەينەككە

ھەي سەن ئەينەك، بولساڭ سېھىرلىك،
قىلالامسەن چوڭلارنى كىچىك؟
ئۇنداقتا دەل تاتلىق ئانامنى
قىلىپ قويغىنا مېنىڭ بىلەن تەڭ.
ئانام كىچىك بولۇپ قالسىلا،
بىللە ئوينار ئىدى مەن بىلەن.

شارقىراتما

قالتىس چوڭ بىر
شارپىدەك،
تاغ بېشىدىن
ساڭگىلاپ،
يايدىڭ سەن ئېتەك.

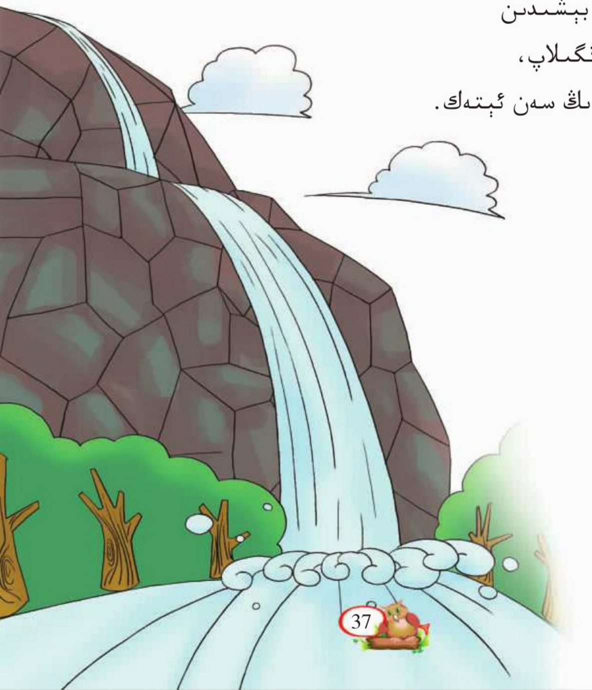

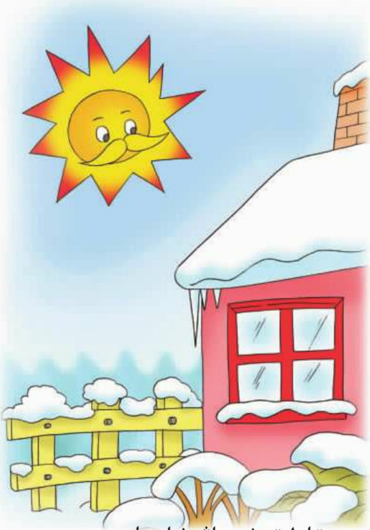

مۇز گۈللىرى

قارا قىشنىڭ شامىلى
ئۇستا رەسسام بەك ئۇستا.
دېرىزە ئەينەكلىرىگە
رەسىم سىزار ھەر نۇسخا.

شامال سىزغان رەسىمگە
قۇياش بودەك بەك ئامراق.
ئېلىپ كېتەر ھەممىنى،
تۇرغۇزماستىن ھېچ ئۇزاق.

رەڭلىك قەلەملەر

كىچىككىنە بىر ئۆيدە،
باردۇر ئون ئىككى بالا.
بويلىرىدا ئون ئىككى رەڭ،
كىيىم بار تالا- تالا.

ئۇلار مېنىڭ دوستلىرىم،
رەسىم سىزىشىپ بېرىدۇ.
سىزغان گىياھ، قۇشلىرىم
لايىق رەڭگە كىرىدۇ.
دوستلىرىم ماختار ھەدەپ،
بولۇپ قالدىڭ رەسسام دەپ.

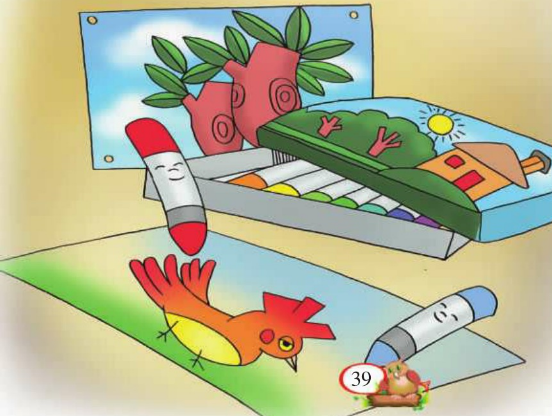

دادامنىڭ بولقىسى

كىچىككىنە بولقىسى بار دادامنىڭ،
سەل قارىماڭ ئاشۇ ئاددىي سايمانغا.
داۋان ئاتلاپ، تاغ كەزدى ئۇ ئۇزاق يىل،
ھەممە يەردە ھەمراھ بولدى دادامغا.
سورىسىڭىز خاسىيىتى نېمە دەپ،
ئۇ كان تېپىش، كان قېزىشنىڭ ماھىرى.
تاپالايدۇ ئالتۇن، كۈمۈش، تۆمۈرنى،
كان بولىدۇ ئىزى قالغان تاغلىرى.

قىش بوۋاينىڭ جازاسى

بىزنىڭ ئەخمەت دېگەن ھاماقەت،
قىلماق بولدى قىشتا نوچىلىق.
تۇمىقىنى كىيمەي تالاغا
قېچىپ چىقتى ئىشىك ئارقىلىق.
تۇماق كىيگىن دېدى قىش بوۋاي،
قالمىسۇن دەپ ئۇنى زۇكامداپ.
ئاڭلىمىدى، بوۋاي ئاچچىقلاپ،
قىزارتىپ قويدى بۇرنىنى چىمداپ.

گۈلزار ناخشا ماكانى

قۇياش نۇرى ــ باس ئىسكىرىپكا،
باغدا گۈللەر ــ ناخشا چولپىنى.
گۈللەر كۈلۈپ ئېيتىشار ناخشا،
باھارقىزى چالسا دۇتارنى.

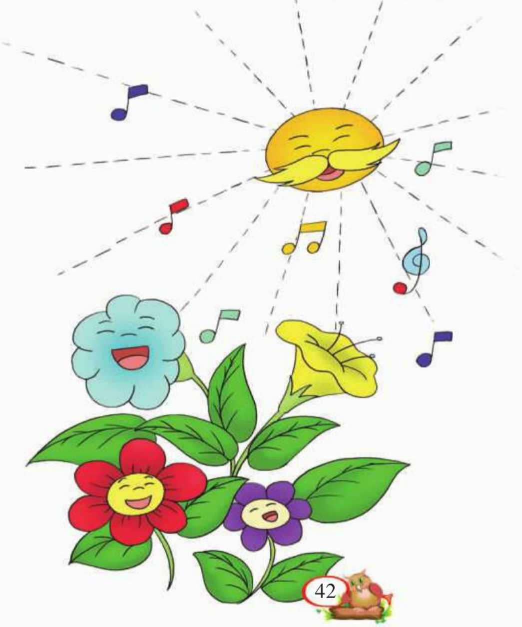

ياستۇقۇم

مېنىڭ كىچىك ئوماق ياستۇقۇم،

ھەمرا بولار كەلگەندە ئۇيقۇم،

ئېيتىپ بېرەر قىزىق ھېكايە.

ئانام ئېيتىپ بەرگەن چۆچەكنى،

ئۇخلاپ قالسا ئانام مۇبادا،

شۇ ياستۇقتىن ئاڭلايمىكىن - يە!

ئاپتاپپەرەس

ئاپتاپپەرەس ئانىنىڭ
بالىلىرى بەكمۇ كۅپ.
تۇتاش قاتار ئۅيلەردە
بىللە ياشار ئۅملىشىپ.

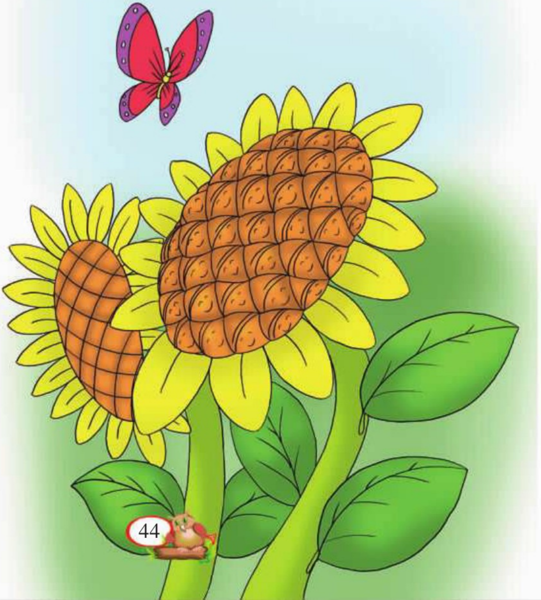

شامال

ياز كۈنلىرى
قېلىن قىلىپ سەن دەرەخلەرنى،
يېشىل تونغا ئوراپ قويىسەن.
قىش كۈنلىرى
يالىڭاچ قىلىپ،
سوغ گۈمبەزگە سولاپ قويىسەن.
هەي، شامال هەي،
نىيىتىڭ ئالا،
بۇ ئويۇندىن قاچان تويىسەن؟

ئوبدان بالا

ئەسەر يازسا دادىسى،
كۆڭلەك تىكەر ئانىسى.
ئەخمەت خۇشال ئوينايدۇ،
يىغلاپ قەغىش قىلمايدۇ.
چىقىپ كىيىن كارىۋاتقا،
تاتلىققىنا ئۇخلايدۇ.

توز

ھايۋانات باغچىسىغا قارىساڭ،
توزنىڭ كىيگەن كىيىمى ئەڭ چىرايلىق.
بەس - بەس بىلەن ماختىنىشىدۇ ھەممەيلەن،
بۇماختاشلار توزغا كېلەر بەك لايىق.

بۇنى ئاڭلاپ ئەخمەت دەرھال قىزاردى،
قىزارتقىنى ئۇنىڭ كىيگەن كىيىمى.
مەينەت ئىدى قارىغۇسىز دەرىجىدە،
كىيدۈرۈلگەن بولسىمۇ كىيىم يېڭى.

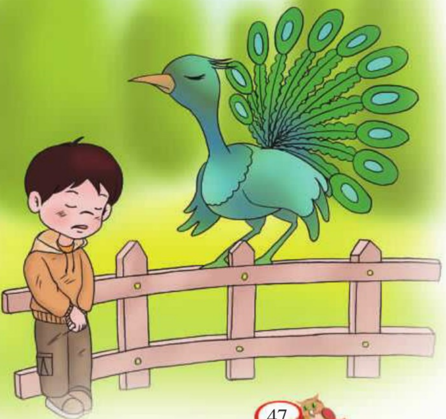

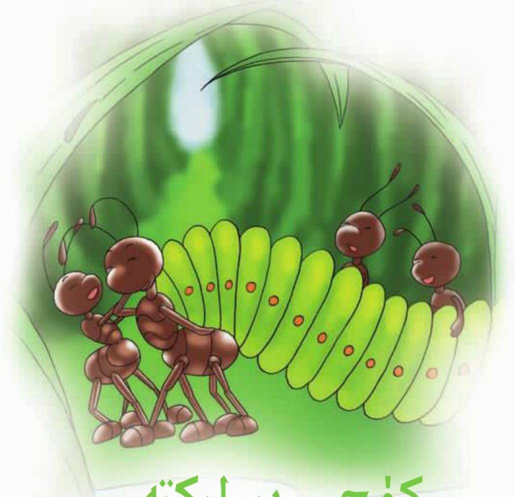

كۈچ ـ بىرلىكتە

قوڭغۇز يوغان،
چۈمۈلە كىچىك،
چۈمۈلىلەر قوڭغۇزنى ئەمما
سۆرەپ ماڭار ئىنى تەرەپكە.
نېمە ئۈچۈن؟
جاۋابى مۇنداق:
ئىش ئۆملۈكتە، كۈچمۇ بىرلىكتە.

سۏپۏرگە يۇلتۇز

ھەي، سەن راستىتىنلا
ئۆتۏپ كەتكەن ئويۏنچى.
دىجورنىلىك كەلگەندە كۆكنى،
سۏپۏرىسەن بەكمۏ ئالدىراپ؛
سۏپۏرگەن جايىڭ بولماس پاكىز،
قالار نۏرغۏن قەغەز پارچىسى
ھەممە يەردە پىلىلداپ قاراپ.

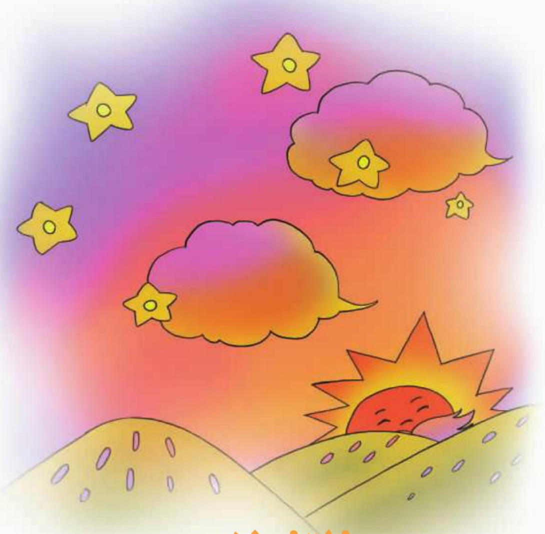

يۇلتۇزلار

سىمىز قۇياش،
بەكلا جاپاكەش؛
ھىرىپ - چارچاپ يۇرەر كۇن بويى.
تۆككەن تەرلىرى
يۇلتۇز بولۇپ قالىدۇ ئۇنىڭ،
كىچىلىرى چاقنايدۇ نۇرى.

تاماق تاللىماڭ

مەيلى گۆشلۈك
يا گۆشسىز،
مەيلى سۈيۇق
يا قويۇق،
يەۋېرىمەن پەرقى يوق.
تاماق تاللاپ ئولتۇرماي،
يەۋەرسىڭىز تارتىنماي؛
ساغلام بەدەن بولىسىز،
بىر ئاجىز بولۇپ قالماي.

ئەخمەت تاغقا ياماشتى

كىچىك ئەخمەت جۈرئەتلىك
بۈگۈن تاغقا ياماشتى.
تاغقا چىقىپ:
«ھەي ئانا،
تاغ قېنى؟ ئۇ نەدە؟» دەپ،
ھەيران بولۇپ گەپ ئاچتى.

تاغ بولسا قالغان ئىدى،
ئۇنىڭ ئاياغ ئاستىدا،
كۈلكىسىنى ئاران بېسىپ،
سۆيۈنگەندەك ياتاتتى.

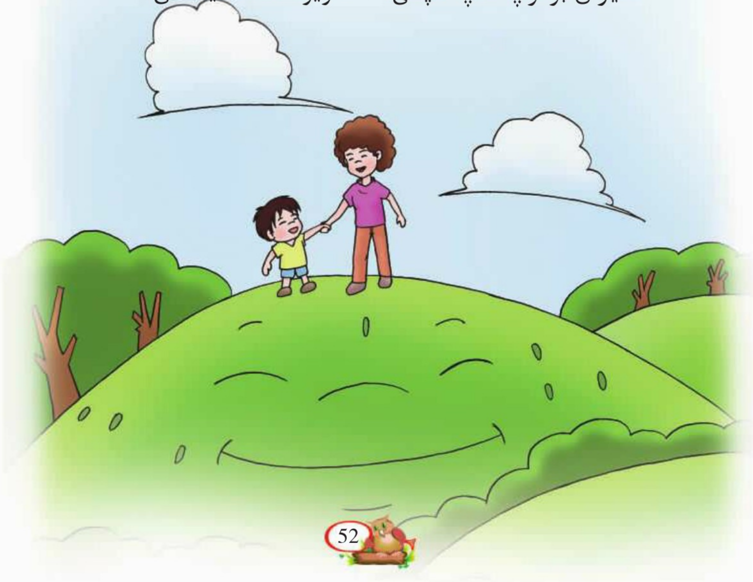

قىش پەسلىدە دەرەخكە

ھاۋا شۇنداق سوغۇق تۇرسا،
كىيىم كىيمەسلەر زادى؟
زۇكام بولۇپ قىلىشتىن
ئەيمەنمەسلەر زادى؟
مۇنداق ئوسال خۇيۇڭلارنى
مەن ھەرگىز ئۆگەنمەيمەن.
سوغۇقتا بولۇپ بىتاپ،
ئاتا ـ ئانامنى ئەنسىرىتىپ،
دوختۇردا يۇرمەي دەيمەن.

قوزىچاق

كىچىك قوزا تىنىماي مەرەيدۇ،
چېپىپ يۈرۈپ بەكمۇ ئەنسىرەپ.
دېدىم ئاڭا:
قوزىچىقىم مەرەۋەرمىگىن،
مەن ئوت بېرەي ساڭا تويغۇچە،
ئانا بولۇپ باقاي پەپىلەپ.

ھەسەن - ھۈسەن

شامال كەتتى، يامغۇر توختىدى،
بالىلار ئۆي - ئۆيلەر ئارا.
قۇياش بودەك ياسىۋەتكەندە
رەڭدار يادەك ھەسەن - ھۈسەننى،
ئۆيلىرىدىن چىقتى بالىلار.

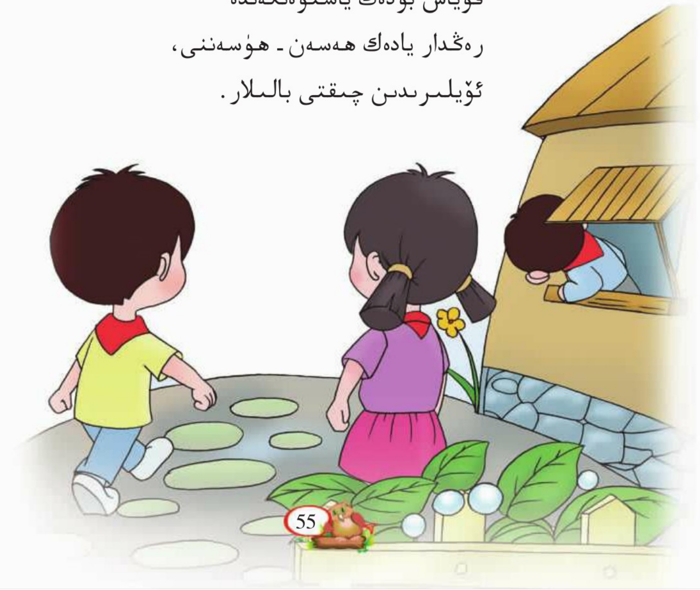

ئەينەك

پاكىز ــ تازا بالىلار
ئەينەككە كېلەر ئامراق.
چۈنكى كۆرۈنەر ئۇلار،
چىرايلىق ۋە پاكىزراق.

مەينەت ـ قاسماق بالىلار
ئۆچ كېلىدۇ ئەينەككە.
چۈنكى سەتلا بىر چىراي
كۆرۈنىدۇ ئەينەكتە.

ئاي ھەدە

ھېكايىچى ئاي ھەدەم،
ئېيتتى بولغاي بۈگۈنمۇ
شۇنداق قىزىق بىر چۆچەك.
شۇڭا سانسىز يۇلتۇزلار،
مۆلدۈرلىتىپ كۆزىنى،
كۆڭۈل قويۇپ تىڭشاپتۇ،
ئاي ھەدەمنى چۆرىدەپ.

سېرىق ياپراقلار

ساپسېرىق ۋە نۇرلۇق كۇز ياپراقلىرى
ساناقسىز تىللادۇر تۆكۇلگەن گويا.
ئۇ بولغان تەسەللى زېمىن ئانىغا،
مەرد پەسلى ياراتتى ئالتۇن رەڭ دۇنيا.
باھاردا زېمىنگە بەرگەن ۋەدىسى
نەقلەشتى ئاخىرى شۇنچىلىك لىللا.

پەسىل ناخشىسى

قىش ئاق قەغەز سۈتتەك پاكىزە
باھار يېشىل رەڭلىك بىر ھايات.
بەس - بەس بىلەن ئوقۇيمىز يازدا،
كۈزدە بولسا كۆپتۇر ھاسىلات.

يەلكەن

كىيىپ ئۇزۇن ئاق كۆڭلەك،
تۇتۇپ ئۇزۇن قەلەمنى؛
قىز چىقىپتۇ دېڭىزغا،
لەپىلدىتىپ ئەلەمنى.
قىز دەپتۇ: «دولقۇن ئارا،
تەرجىمە قىلىمەن دېڭىزنى.»
قايتاشىدا ئېلىپ كەپتۇ،
راستتىنلا بىر توپ شېئىرنى.